

Lucie HRBKOVÁ, Kraj bez dějin? Regionální dějiny Uhlířskojanovicka ve výuce na základní škole

Diplomová práce PF JU, České Budějovice 2013, 150 s., 3 přílohy

Posudek vedoucí diplomové práce

Autorka se ve své diplomové práci věnuje problematice zařazení regionálních dějin do výuky na druhém stupni základní školy. Toto téma je z pohledu didaktiky dějepisu aktuální a významné. Jestliže je dnes za hlavní cíl školního dějepisu považováno vytváření a rozvíjení historického vědomí, je to právě sociální a zkušenostní blízkost poznávané minulosti, která k naplnění tohoto cíle přispívá.

Diplomová práce má ucelenou logickou strukturu. V první části autorka pojednává o regionální historii a geografii místního regionu. Věnuje se zde také tomu, jaké možnosti zařazení regionálních témat do výuky umožňuje současné pojetí školního dějepisu, jež je dané platnými kurikulárními dokumenty. Za velmi podnětné zde považuji zejména podkapitoly o interakci školy a veřejnosti a o mezioborové spolupráci.

Druhá část diplomové práce je věnována regionu Uhlířskojanovicka. Stylisticky zdařile zde autorka geograficky vymezuje tento region a po popisu jeho současné podoby se věnuje stručně jeho minulosti. Jak sama uvádí, nejde jí o podrobné zpracování dějin regionu, ale o nahlédnutí do jeho proměn a o zachycení vlivů, které podobně formovaly mnohá další místa našeho území. To se jí dle mého názoru velmi dobře podařilo. Po přiblížení Uhlířskojanovicka následuje hodnotný seznam regionální literatury a dalších zdrojů informací, který mohou využít jak pedagogové, tak regionální badatelé. Na závěr této části práce umístila autorka kapitolu věnovanou empirickému šetření, jehož cílem bylo zjistit míru regionální identity obyvatel Uhlířskojanovicka. Formou ankety bylo osloveno 184 respondentů – 79 žáků 5. a 9. ročníku místní základní školy a 84 náhodně oslovených dospělých osob. Z empirického šetření vyplynulo, že míra regionální identity obyvatel je poměrně vysoká. Dalším zjištěním byl fakt, i když si autorka je vědoma omezenosti závěrů vzhledem k rozsahu šetření, že škola nerozšiřuje faktografické znalosti o místě, kde působí a že odpovědi nevypovídají o informovanosti žáků o městě a jeho problémech.

Třetí část práce je věnována problematice zařazení regionálnědějinné problematiky do výuky v 6. – 9. ročníku Základní školy Uhlířské Janovice. Autorka rozpracovává nejdříve hlavní témata regionálních dějin pro daný ročník a poté pro každý ročník uvádí konkrétní metodické návrhy. Zde velmi oceňuji to, že při jejich zpracování usiluje o překonání izolovanosti jednotlivých vyučovacích předmětů, což jí umožňuje propojovat vzdělávací obsahy zejména u dějepisu a zeměpisu. Tato integrace vzdělávacích obsahů je pro orientaci žáka v současném složitém světě přesyceném informacemi nezbytná.

Autorka v metodických návrzích používá především aktivizační výukové metody, z hlediska vyučovacích forem je často vhodně využívána mimoškolní forma vyučování.

Seznam použité literatury a zdrojů svědčí o dobré orientaci v dané problematice.

Práce je stylisticky velmi zdařilá a obsahuje minimum faktických (např. s. 68) a gramatických chyb (např. s. 17). Formální a grafická úprava je vyhovující.

Domnívám se, že se autorce podařilo vytvořit inspirující pohled na dějiny a život „obyčejného“ městečka a na využití regionální tematiky ve výuce dějepisu na základní škole. Práci **doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm výborně.**

České Budějovice 9. srpna 2013

PhDr. Jana Zahradníková